

Pressmeddelande

7 NOVEMBER 2001 NR 69

Statistiken präglas av 11 september

Första vice riksbankschef Lars Heikensten höll under onsdagen ett tal med rubriken "den ekonomiska utvecklingen" vid HSB banks finansdag.

"Det är bara ett par veckor sedan Riksbanken publicerade en inflationsrapport. Där räknade vi med en fortsatt svag konjunktur under det närmaste året både i Sverige och omvärlden. Först under andra hälften av nästa år skulle konjunkturen komma att vända uppåt. Utvecklingen är i ett historiskt perspektiv ganska normal; ungefär så här brukar konjunkturförlopp se ut. Men varje tidsperiod har sina särskilda drag och egenheter. För en svagare utveckling och en mer utdragen nedgång talar kanske främst sviterna efter den långa 90-tals uppgången, med de obalanser i sparande och investeringar som den fört med sig, och den anpassning av aktievärdena till mer rimliga nivåer som pågått sedan våren 2000. Till detta kommer naturligtvis den säkerhetspolitiska utvecklingen efter den 11 september och dess olika effekter på världsekonomin. I andra vågskålen ligger främst en expansiv ekonomiska politik. Sverige utmärker sig därutöver genom att ekonomin får en stark stimulans från en lågt värderad valuta", sade Heikensten.

"För penningpolitiken kompliceras bilden av att inflationen är över Riksbankens mål på 2 procent. Visserligen kan huvuddelen av uppgången förklaras av tillfälliga faktorer som beräknas klinga av under våren. Men rensat för dessa faktorer så har inflationen ändå stigit mer än väntat och det har skett trots ett resursutnyttjande som – i varje fall numera – är lägre än vi räknat med tidigare. Det här väcker frågor om hur högt resursutnyttjandet i ekonomin egentligen är och om inflationsbenägenheten. Vår uppfattning att inflationen kommer att sjunka delas av flertalet konjunkturbedömare. Inflationsförväntningarna ligger också i linje med vårt mål. För en utveckling i de banor vi räknar med talar onekligen dessutom den svaga internationella prisutvecklingen, inte minst på råvaror. Men det finns en risk för att en fortsatt lågt värderad krona stör bilden. Sammantaget räknade vi i alla fall med en inflation på ungefär 2 procent under senare delen av vår prognosperiod", fortsatte Heikensten.

"Sedan inflationsrapporten publicerades har det inte kommit in så mycket ny information. Siffrorna för USA visar en ekonomi som är på väg att förlora styrfarten. Tillväxten är negativ för första gången sedan början av 1990-talet och arbetslösheten stiger överraskande snabbt. Samtidigt har hushållen blivit allt mer

SVERIGES RIKSBANK

Telefon
08-787 00 00

Telefax
08 - 21 05 31

E-post
registratorn@riksbank.se

Internet
<http://www.riksbank.se>

försiktiga och ökat sitt sparande, vilket påverkar konsumtionen negativt. Också för Europa och Sverige har det kommit in en del svaga siffror. Den bild siffrorna ger är dock i huvudsak i linje med vår bedömning. Mycket av den information vi får in just nu är också starkt präglad av händelserna den 11 september. Dess betydelse när vi ska värdera utvecklingen på lite längre sikt ska därför inte överdrivas”, sa Heikensten vidare.

”Den ekonomiska politiken har under det senaste året lagts om på ett ganska markant sätt inte minst i USA. I Sverige är ränteläget fortsatt mycket lågt i ett historiskt perspektiv. Samtidigt förefaller den omläggning av finanspolitiken i mer expansiv inriktning som inleddes för något år sedan kunna komma mer lägligt än vad som då framstod som troligt. Men det är viktigt att påminna sig om att vi vet ganska lite om hur våra ekonomier reagerar på stimulanspolitik av det här slaget. Erfarenheterna tidigare är inte så goda och många av de invändningar mot ’finjusteringar’ av den ekonomiska politiken som framförts under de senaste decennierna gäller också idag. Låt oss heller inte glömma att det är en tuff, ofta ifrågasatt, budgetkonsolidering och anti-inflationspolitik som nu givit oss ett visst, mycket välkommet handlingsutrymme. Det är en lärdom som är viktigt att ha med sig när ekonomin åter vänder uppåt”, underströk Heikensten.

”Sammanfattningsvis finns det nu alltså inte skäl att ändra den bedömning som gjordes i inflationsrapporten för ett par veckor sedan. Läget är fortsatt mycket svårbedömt och särskilt mycket ny information har inte inkommit”, avslutade Heikensten.